

Ευρωπαϊκή
Επιτροπή

Επισκόπηση της εφαρμογής της περιβαλλοντικής πολιτικής

ΕΛΛΑΔΑ

Η Ευρώπη διαθέτει πολλές φιλόδοξες νομοθεσίες και πολιτικές που στοχεύουν στην προστασία του αέρα και του νερού, την προώθηση της κυκλικής οικονομίας, την αύξηση των ποσοστών ανακύκλωσης και τη διαφύλαξη της φύσης. Η εφαρμογή τους είναι καθοριστική για την επίτευξη των περιβαλλοντικών μας στόχων. Προς τούτο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εισήγαγε την επισκόπηση της εφαρμογής της περιβαλλοντικής πολιτικής (ΕΕΠΠ), ένα εργαλείο που στόχο έχει να βοηθήσει τις χώρες να αντιμετωπίσουν τα συστημικά εμπόδια σε σχέση με την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης εντοπίζοντας τις αιτίες της ελλιπούς εφαρμογής. Η ΕΕΠΠ συνίσταται σε έναν τακτικό κύκλο ανάλυσης, διάλογο και στήριξη από ομότιμους. Αυτό το ενημερωτικό δελτίο συνοψίζει τα αποτελέσματα του δεύτερου κύκλου ΕΕΠΠ που δημοσιεύθηκε τον Απρίλιο του 2019.

Προφίλ χώρας

Η Ελλάδα διαθέτει τη μεγαλύτερη ακτογραμμή στην Ευρώπη. Δύο τρίτα της επικράτειάς της είναι λοφώδη ή ορεινά με απότομες πλαγιές. Πρόκειται για μια κομβική περιοχή όσον αφορά τη βιοποικιλότητα, με περισσότερα από 6200 ενδημικά είδη. Η τουριστική βιομηχανία της Ελλάδας έχει σημαντικό αντίκτυπο στο περιβάλλον, κάτι που θα μπορούσε πιθανώς να υπονομεύσει τη βιώσιμη ανάπτυξή της.

Κύρια βήματα προόδου ΕΕΠΠ 2019

- + Έχουν γίνει κάποια βήματα προόδου όσον αφορά τη διαχείριση αποβλήτων: σήμερα έχει πλέον θεσπισθεί το στρατηγικό πλαίσιο για τα απόβλητα και έχουν εγκριθεί τα εθνικά και περιφερειακά σχέδια διαχείρισης αποβλήτων. Επιπλέον, ο αριθμός των παράνομων χώρων υγειονομικής ταφής που συνεχίζουν να λειτουργούν ή απαιτούν αποκατάσταση έχει μειωθεί με την πάροδο των ετών.
- + Όσον αφορά την προστασία της φύσης, πρόσφατα η Ελλάδα επέκτεινε σημαντικά το θαλάσσιο δίκτυο των περιοχών Natura 2000.
- + Σε σχέση με την επεξεργασία των αστικών λυμάτων, έχουν γίνει κάποια θετικά βήματα, όπως η συστηματική αξιολόγηση και ο στρατηγικός επαναπροσανατολισμός των επενδυτικών αναγκών της χώρας.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΟΡΘΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- + Για την προαγωγή της κυκλικής οικονομίας, εγκρίθηκαν ένα εθνικό σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία και ένα νομοσχέδιο για την ανακύκλωση. Η Ελλάδα εισήγαγε επίσης ένα φόρουμ για την κυκλική οικονομία προάγοντας τον διάλογο με στόχο την ενθάρρυνση κυκλικών επιχειρηματικών μοντέλων και καινοτομιών.
- + Υπάρχουν κίνητρα που προωθούν την αγορά αυτοκινήτων με χαμηλότερες εκπομπές CO₂. Τα νέα οχήματα που αγοράζονται στην Ελλάδα είναι από τα πλέον φιλικά προς το περιβάλλον στην ΕΕ.
- + Το Συμβούλιο της Επικρατείας έχει μια προοδευτική προσέγγιση όσον αφορά την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά ζητήματα. Επιπλέον, όλες οι διοικητικές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων αυτών που σχετίζονται με το περιβάλλον, έχουν καταστεί διαφανέστερες σε σημαντικό βαθμό χάρη στο πρόγραμμα διαφάνειας «Διαύγεια».

Κύριες προκλήσεις ΕΕΠΠ 2019

Διαχείριση αποβλήτων

Μολονότι υπήρξε κάποια πρόοδος στη διαχείριση αποβλήτων, η Ελλάδα πρέπει να δημιουργήσει επαρκείς εγκαταστάσεις για την αποτελεσματική διαχείριση όλων των επικίνδυνων αποβλήτων που παράγει. Κάποια πρόοδος έχει σημειωθεί όσον αφορά τα νομικά και θεσμικά βήματα που απαιτούνται για την αύξηση της ανακύκλωσης των αποβλήτων και την επέκταση των προγραμμάτων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού. Ωστόσο, σύμφωνα με την έκθεση έγκαιρης προειδοποίησης του 2018 από την Επιτροπή, η Ελλάδα κινδυνεύει να μην ικανοποιήσει τον στόχο ανακύκλωσης του 50% των δημοτικών απόβλητων για το 2020.

Προστασία της φύσης

Η Ελλάδα έχει εγκρίνει νομοθεσία για τον διορισμό φορέων διαχείρισης για όλες τις τοποθεσίες της Natura 2000 και εφαρμόζει ένα ολοκληρωμένο έργο του προγράμματος LIFE για τη φύση. Αυτά τα θετικά βήματα πρέπει να ακολουθηθούν από συγκεκριμένες δράσεις για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των προκλήσεων που έχουν προσδιοριστεί στην προηγούμενη έκθεση ΕΕΠΠ. Οι προσπάθειες για τη βελτίωση της προστασίας της φύσης πρέπει να συνεχιστούν με τη δημιουργία ενός

αποτελεσματικού εθνικού συστήματος προστασίας, την αύξηση της ευαισθητοποίησης και τη δημιουργία των σωστών κινήτρων για βιώσιμες επενδύσεις.

Αστικά λύματα

Θετικά βήματα όσον αφορά την επεξεργασία των αστικών λυμάτων περιλαμβάνουν τη συστηματική αξιολόγηση και τον στρατηγικό επαναπροσανατολισμό των επενδυτικών αναγκών της χώρας. Αυτές οι προσπάθειες πρέπει να οδηγήσουν στην ταχεία εγκατάσταση των απαραίτητων υποδομών, ιδίως σε οικισμούς που καλύπτονται από ανοικτές διαδικασίες επί παραβάσει.

Ποιότητα αέρα

Η ποιότητα του αέρα εξακολουθεί να αποτελεί αιτία ανησυχίας. Για το 2015, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος υπολόγισε ότι περίπου 12 000 πρόωροι θάνατοι οφείλονται σε συγκεντρώσεις λεπτών σωματιδίων, πάνω από 6 100 θάνατοι σε συγκεντρώσεις όζοντος και 2 300 θάνατοι σε συγκεντρώσεις διοξειδίου του αζώτου.

Στήριξη από ομότιμους

Η ΕΕΠΠ υποστηρίζεται από το εργαλείο TAIEX-EIR Peer-to-Peer (EIR P2P) το οποίο χρηματοδοτεί τη διομότιμη μάθηση ανάμεσα σε περιβαλλοντικές αρχές στα κράτη μέλη. Εμπειρογνώμονες από την αρμόδια αρχή του κανονισμού της ΕΕ για την ξυλεία (EUTR) συμμετείχαν σε ένα σεμινάριο P2P για την ενίσχυση της συνεργασίας ανάμεσα στις αρμόδιες αρχές οκτώ μεσογειακών χωρών της ΕΕ. Ο στόχος ήταν η βελτίωση και η εναρμόνιση της εφαρμογής του EUTR στην περιοχή της Μεσογείου.

Η πλήρης έκθεση για την Ελλάδα και οι εκθέσεις των άλλων κρατών-μελών, καθώς και η ανακοίνωση «Επισκόπηση της εφαρμογής της περιβαλλοντικής πολιτικής του 2019: Μια Ευρώπη που προστατεύει τους πολίτες της και βελτιώνει την ποιότητα ζωής τους» διατίθενται εδώ:

http://ec.europa.eu/environment/eir/index_en.htm

#EIRReview

EU_ENV

EUEnvironment

Υπηρεσία Εκδόσεων

Print

ISBN 978-92-79-99233-9

doi:10.2779/970217

KH-02-19-054-EL-C

PDF

ISBN 978-92-79-99236-0

doi:10.2779/18356

KH-02-19-054-EL-N